Statistinės duomenų analizės praktinės užduotys

5. Pasikliovimo intervalai.

```
library(knitr)
set.seed(42)
n <- 300</pre>
```

(a) Sukonstruoti 0.95 (0.90) - pasikliautinį intervalą normalaus skirstinio vidurkiui, naudojant imtį norm1 norm1 <- rnorm(n, mean=65, sd=11) # Dėstytojo sprendiniuose irgi imta 11, o ne srqt(11)

Tarkime, kad $X_1, \ldots, X_n$ yra imtis, $X_i \sim N(\mu, \sigma^2)$. Vidurkio lygio $1 - \alpha$ pasikliovimo intervalą

$$(\underline{\mu}, \overline{\mu}) = \bar{X} - t_{\alpha/2}(n-1)\frac{s}{\sqrt{n}}, \bar{X} + t_{\alpha/2}(n-1)\frac{s}{\sqrt{n}}$$

```
mu_u95 <- mean(norm1) + qt(1 - .05/2, n - 1) * sd(norm1) / sqrt(n)
mu_195 <- mean(norm1) - qt(1 - .05/2, n - 1) * sd(norm1) / sqrt(n)
mu_u90 <- mean(norm1) + qt(1 - 0.1/2, n - 1) * sd(norm1) / sqrt(n)
mu_190 <- mean(norm1) - qt(1 - 0.1/2, n - 1) * sd(norm1) / sqrt(n)

CI <- rbind(c(mu_190, mu_u90), c(mu_195, mu_u95))
colnames(CI) <- c("$\\underline{\\mu}\\mu\\\","\\\\underline{\\mu}\\\")
rownames(CI) <- c("0.90","0.95")
kable(CI)</pre>
```

	$\underline{\mu}$	$\overline{\mu}$
0.90	63.72591	65.79495
0.95	63.52655	65.99431

(b) Sukonstruoti 0.95 (0.90) - pasikliautinį intervalą normalaus skirstinio dispersijai, naudojant tą pačią imtį norm1.

 $1-\alpha$ pasikliovimo intervalas normalaus skirstinio dispersijai yra

$$\underline{\sigma^2} = \frac{(n-1)S^2}{\chi^2_{\alpha/2}(n-1)},$$

$$\overline{\sigma^2} = \frac{(n-1)S^2}{\chi^2_{1-\alpha/2}(n-1)}.$$

```
sigma_195 <- (n - 1) * var(norm1) / qchisq(1 - .05/2, n - 1)
sigma_u95 <- (n - 1) * var(norm1) / qchisq(1 - (1 - .05/2), n - 1)
sigma_190 <- (n - 1) * var(norm1) / qchisq(1 - .1/2, n - 1)
sigma_u90 <- (n - 1) * var(norm1) / qchisq(1 - (1 - .1/2), n - 1)

CI <- rbind(c(sigma_190, sigma_u90), c(sigma_195, sigma_u95))
colnames(CI) <- c("$\\underline{\\sigma^2}\$","$\\overline{\\sigma^2}\$")
rownames(CI) <- c("0.90","0.95")
kable(CI)</pre>
```

	$\underline{\sigma^2}$	$\overline{\sigma^2}$
$0.90 \\ 0.95$	103.6149 101.0998	135.6556 139.3838

(c) Bandant sportinį lėktuvą, gautos šios jo maksimalaus greičio (m/s) reikšmės:

```
422.2; 418.7; 425.6; 420.3; 425.8; 423.1; 431.5; 428.2; 438.3; 434.0; 411.3; 417.2; 413.5; 441.3; 423.0.
```

Tarę, kad buvo stebimas *normalus a. d.*, raskite maksimalaus greičio vidurkio ir vidutinio kvadratinio nuokrypio taškinius įvertinius ir 0.95 pasikliovimo intervalus.

 $\hat{\mu}$ 424.93333 $\hat{\sigma}^2$ 73.92952

```
mu_u <- mean(dat) + qt(1 - 0.05/2, n - 1) * sd(dat) / sqrt(n)
mu_l <- mean(dat) - qt(1 - 0.05/2, n - 1) * sd(dat) / sqrt(n)
sigma_l <- (n - 1) * var(dat) / qchisq(1 - .05/2, n - 1)
sigma_u <- (n - 1) * var(dat) / qchisq(1 - (1 - .05/2), n - 1)

CI <- rbind(c(mu_l, mu_u), c(sigma_l, sigma_u))
colnames(CI) <- c("apat.","virs.")
rownames(CI) <- c("$\\mu$","$\\sigma^2$")
kable(CI)</pre>
```

	apat.	virs.
μ	423.95642	425.91025
σ^2	63.37525	87.37386

- (d) Sukonstruoti 0.95 pasikliautini intervalą eksponentinio skirstinio vidurkiui, naudojant imtį eksp.
- (e) Laikas nuo užsakymo pateikimo iki jo gavimo (pristatymo laikas) yra pasiskirstęs pagal eksponentinį skirstinį. Lentelėje pateikiamos atsitiktinai parinktų užsakymų pristatymo laikas (i eilės nr., X_i laikas).

$\overline{i}$	X_i	i	X_i	i	X_i	i	X_i
1	10	6	6	11	10	16	7
2	10	7	7	12	6	17	6
3	6	8	8	13	13	18	16
4	11	9	9	14	8	19	9
5	8	10	10	15	12	20	5

Raskite vidutinio pristatymo laiko taškinį įvertinį ir 0.9 pasikliovimo intervalą.

- (f) Sukonstruoti 0.95 pasikliautin5 intervalą Bernulio skirstinio parametrui p, naudojant imtį ber.
- (g) Bandat kiekvieną iš 10 prietaisų, nebuvo rasta nė vieno defektinio. Raskite tikimybės, kad prietaisas defektinis, pasikliovimo intervalą, kai pasikliovimo lygmenys yra 0.8, 0.9, 0.99. Išspręskite uždavinį, tarę, kad buvo rasti trys defektingi gaminiai.
- (h) Sukonstruoti 0.95 pasikliautinį intervalą Puasono skirstinio vidurkiui, naudojant imtį puas.
- (i) Lentelėje pateikti skaičiai m_i tokių vienodo ploto (0.25 km^2) pietinės Londono dalies rajonų, į kuriuos Antrojo pasaulinio karo metu pataikė po i lėktuvų, sviedinių.

$\overline{i}$	0	1	2	3	4	5	Σ
$\overline{m_i}$	229	211	93	35	7	1	576

Tarę, kad buvo stebimas Puasono a. d., raskite parametro λ taškinį įvertinį, ir 0.95 pasikliovimo intervalą.

Padaryta su R version 3.4.2 (2017-09-28), x86_64-pc-linux-gnu.